

Bir Tasavvuf Kitabı “Tasavvuf ve Gönül Eğitimi”

Geçen yıl kurulan Nasihat Yayınları 9. kitabına da imzasını attı. Doç. Dr. Kadir Özköse'nin “Tasavvuf ve Gönül Eğitimi” isimli kitabı Nasihat Yayınlarından çıkıp (Şubat 2007) güzel bir kapak kompozisyonuyla birlikte okurları ile buluştu.

Yazar, daha önce Somuncu Baba Dergisi başta olmak üzere çeşitli dergilerde yayınladığı yazılarının yanı sıra eserdeki insicamı tamamlamak üzere yeni yazılarını da ekleyerek oluşturmuş eserini. Kitapta tasavvufî eğitimin temel esasları, tasavvuf ilminin konusu, gayesi, metodu ile tekke eğitimi, amelî tasavvuf ve tasavvufî ahlâkın işleyişi üzerinde duruluyor. Tasavvuf ve Gönül Eğitimi'nde dikkatimizi çeken hususlardan birisi, kitabın terimlere boğulmamış olmasıydı. Tasavvufî meselelere her seviyedeki okuyucunun rahatlıkla anlayabileceği bir üslupla yaklaşılmış.

Tasavvuf ve Gönül Eğitimi'nde yer alan konular ve bölüm başlıkları şöyle: Tasavvufî eğitimin temel esasları, tasavvuf ilminin konusu, tasavvuf ilminin gayesi, tasavvuf ilminin metodu, seyru sülûk eğitimi, tehzîb-i ahlâk, tasavvufî ahlâk, mükemmellik arayışı, gönül eğitimi, küllî iradeye tam teslimiyet, tasfiye-i kalb, tezkiye-i nefis, edebe riayet, Hakk'a vuslat, ruhanî hayat, ilm-i batın, ilm-i ledün, fakr duygusu, zühdî yaşam, evrad ve ezkâra riayet etmek, hizmeti şiar edinmek, seyahatle yoğrulmak, keramete aldanmamak, ilâhî aşkı tatmak, tevhid bilincine sahip olmak, insan-ı kâmil olabilmek, gönül tabipleri. Yazar bütün

"İslâm tarihi boyunca tasavvuf önderleri, yaşadıkları coğrafyanın kültürel, sosyal, ekonomik ve siyasal alanda şekillenmesinde etkili olmuşlardır."

bu konularla hedef okuyucusuna tasavvufî meselelerde bilgi veriyor.

Kitapta her bölüm birbirinden müstakil görünse de aslında bunların bir bütünü tamamlayan parçalar şeklinde olduğu anlaşılıyor. Bölümler hâlinde ve muhtemelen farklı zamanlarda yazılan bu tür eserlerin kitap ve yazar açısından riskli taraflarından biri bazı tariflerin tekrar ediliyor olmasıdır. Çünkü özellikle dergi okuyucularına hitap eden yazar, her konuda bazı terimleri tekrar tarif etmek durumundadır. Nitekim bu kitapta da tarifi tekrar edilen terimlerden biri tasavvuf olmuştur; fakat yazar her bölümde değişik âlimlerin tasavvufla ilgili yaptığı çeşitli tarifleri vermek suretiyle eserini monotonluktan kurtarmıştır. Tabii ki burada tasavvuf gibi çok geniş bir konunun ele alınması, zengin tariflerin doğuşuna da zemin hazırlamıştır denilebilir.

Tasavvuf ve Gönül Eğitimi'nde tasavvufla ilgili yapılan çok çeşitli tariflerden kısa ve akılda kalıcı özelliği bulunanları Somuncu Baba dergisi okuyucuları ile paylaşmak gerektiğine inanarak birkaçını vermek istiyorum.

Tasavvuf, dinin özünü bireyin iç dünyasında yaşanır hâle getirme faaliyetidir. (önsöz)

Tasavvufta amaç; terbiye yoluyla kişinin fıtratını korumak ve onu güzelliklerle bezemektir. (s. 2-3)

Tasavvuf, kişinin kendini gerçekleştirme sürecinde, belirli bir metot çerçevesinde bireye yol gösterme sistemidir. (s. 4)

Tasavvuf, kalpte pencereler açmak ve onu aydınlatmaktır. (s. 5)

Tasavvuf ilminin gayesi, ayrılıktan sonra Gerçek Sevgili'ye ulaşmaktır. (s. 8)

Tasavvuf, Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanmayı gaye edinen, Müslümanların eğitim ve terbiyesini kollayan, onları geliştiren bir mekteptir. (s. 25)

Tasavvuf, ahlâktır. (s. 25)

Tasavvuf, başından sonuna kadar iki şeyden ibarettir: Biri La ilahe illallah ile Cenab-ı Hakk'a terakk, diğeri ise Muhammedu'r-Rasulullah ile içerisinde bulunduğu âleme tenezzüldür. (s. 43)

Tasavvuf, takdîr-i ilâhîye sabır, Allah'tan gelene rıza ile çöller ve yollar aşmaktır. (s. 45)

Tasavvuf, dünyanın süsünden yüz çevirmek, insanların meyl ettiği geçici lezzetlerden korunmak, halk ile beraber, Hakk'a yönelmektir. (s. 64)

Tasavvuf düşüncesinde fakr Allah'a muhtaçlık hissidir. Ne kadar zenginlik içinde olursak olalım Allah'tan müstağni olmamaktır. (s. 66)

Günümüzde en çok tartışılan noktalardan birinin tasavvuf eğitimi almış kişilerin gündelik hayattan uzak ve dünya ile ilgilerinin kesik oluşudur. Oysa işin özü farklıdır. Mutasavvıf halk-

tan, günlük hayattan, yaşadığı memleketin siyasetinden uzak değil; bilakis bunların odağındadır. Yazar, bu kritik durumu kitabının değişik bölümlerinde ele alıyor ve buhran içinde bulunan insanlığın, buhran sebeplerini de İslâm'dan ve tasavvuf-tan uzaklaşmaya bağlıyor: "Günümüz toplumlarının en büyük sıkıntısı insan krizidir. Cemiyetin kokuşması bireylerin güvenden yoksun oluşları, her türlü ahlâksızlık ve tefessühün yaygınlık kazanması, ailelerin parçalanmaya yüz tutması, hile, aldatma ve göz boyamanın artması hepimizi derinden sarsmaktadır. Yaşadığımız kimlik bunalımı değerler eğitimini gündeme taşımaktadır. Millet olarak bir süredir ahlâkı, dinden ve diyanetten soyutlayarak yeni bir toplum inşasının imkânsızlığını tecrübe ettik. Kültür, örf ve âdetlerimizi, İslâm ve tasavvuf deneyiminden soyutlamak mümkün değildir. Hâlen kullandığımız deyimlerin, benimsediğimiz örf ve âdetlerin birçoğu tasavvufî kimliğin ürünüdür." (s. 28)

Tasavvufî meselelere ilgi duyanlar ve bu hususla ilgili bilgisini artırmak isteyenler için kitabın sonunda önemli bir de kaynakça sunulmuş.

Tasavvuf ve Gönül Eğitimi, Doç. Dr. Kadir Özköse'nin, biyografisinden öğrendiğimize göre, akademik alanda uzmanı bulunduğu bir sahada, tasavvuf sahasında, yazılmış, anlaşılır, günümüz okuyucusuna hitap edebilen, sade bir eser.